Тәрбиелеу-білімберу процесінің циклограммасы

Қыркүйек айы 2023жыл 5 апта

Күнтәртібініңкезеңдері	Дүйсенбі 25.09.2023	Сейсенбі 26.09.2023	Сәрсенбі 27.09.2023	Бейсенбі 28.09.2023	Жұма 29.09.2023
Балалардықабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу олар үшін жайлы жағдай жасау. Балалардың тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуін бақылап үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, балабақшаға келе жатқанда табиғаттан қандай өзгерсітер байқаны туралы жеке жеке сұрау **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналарменнемесебаланыңбасқазаңдыөкілдерімен, кеңес,әңгімелесу	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың мінезіндегі өзгерістер туралы, ауа райының өзгеруіне байланысты киінуі туралы әңгімелесу.				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылды,үстел үстіойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қараужәнебасқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Күн және жаңбыр», «Балабақшада не өседі?» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу,құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға қызықтыру) **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Күзгі жапырақтар» Міндеттері: Бүгінгі күнімізді серуеннен бастап. Бақша ауласын аралап, күзгі табиғатты тамашалап бақылау. Ағаштардан түскен бұтақтар мен жапырақтар, дәндерді жинап топқа алып	«Жемістер мен көкөністер» Міндеттері: Балаларға түрлі жемістер мен көкөністер араластырылып салынған себетті көрсету себеттегі жемістермен	«Күз туралы ертегі»айтып. Міндеттері:Балалардан күз туралы ертегі мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді дамыту. **«Күз» тақпағын жаттату** (Қабдікәрім	«Күздегі құстар мен жануарлар» Міндеттері: терезенің алдына барып олардың тіршілігімен таныстыру. Бақша ауласына құстарды бақылау, олар жайлы. өздері не білетін	«Күзгі тіршілік» Міндеттері: Күзде жануарлар не істейді, адамдар не істейді сұрау. Тіршіліктеріндегі айырмашылықтарды айта білуін қалыптастыру. **(сөйлеуді**

	келуді жетілдіру. **(қоршаған ортамен танысу)**	көкөністерді бөліп екі ыдысқа салу және оларды сипаттауды дамыту. «Дәмін татып біл» ойынын ойнату Балаларға таңдау еркіндігін беру.Қалаған орталықтарына барып. Қалаған жеміс ,көкөніс суретін салуға және мүсіндеуге үйрету **(сурет салу,. (мүсіндеу) (сөйлеуді дамыту)**	Ыдырысов) Күзім-ау, күзім-ау Мінезің бұзық ау, Жаңбырың сікіреп, Келгенің қызық-ау. **(көркем әдебиет) (сөйлеуді дамыту,қазақ тілі)**	айтқызу. Құстарға жем, су беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Өнер орталығында: Құстардың суретін пішіндерден құрап жапсыру **(жапсыру)** Құрастыру материалдарынан құстарға үйшік жасау. **(құрастыру)**	**дамыту,қазақ тілі)** Балалардың қалауы бойынша кітап көруге, бақша күтушісінің құрал саймандарын мүсіндеп жасауға үйрету **(мүсіндеу)**
Ертеңгілікжаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғыас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету.Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Ас болсын тамағың Өсіп ер жет қалмағың Орындалсың арманың Бойға сіңсін жеген тамағың. Аумин **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Достарым көп бақшада (шеңберге тұру) Көңілдіміз бақшада (қолдарын жайып) Достықты біз сүйеміз (бір-біріне қарап, жымию) Бірге күліпжүреміз				

	Балалар қазір жылдың қай мезгілі?Күз туралы видео көру. Күзде қандай өзгерістер болады? Видеоға қарап айтқызу Терезеден табиғатты бақылау, күнделікті ауа райына байланысты табиғат бұрышында суреттерді ауыстыру. Неге жапырақтар түсін өзгертеді, неге олар түседі тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепкедейінгіұйымныңкестесібойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Күз мезгілі» Міндеттері: Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздерінеайтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру. Жуанжәнежіңішкетүбірсөздердіажырату,олардыкөпшетүрдеқолдануғаүйрету **Музыка** **Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру* саптабір-бірден,екеуден(жұппен)жүру; *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір қырымен қосалқықадаммен	«Жемістер мен көкөністер» Міндеттері: Балаларға түрлі жемістер мен көкөністер араластырылып салынған себетті көрсету себеттегі жемістермен көкөністерді бөліп екі ыдысқа салу және оларды сипаттауды дамыту **Сөйлеуді дамыту** **Қазақ тілі**	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.*Бірқалыпты,аяқтың ұшымен жүру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққалақтыру (2,5-5 метр қашықтық) *Секіру.*Тұрғанорнында қосаяқпен,2-3метрқашықтыққаалға қарайжылжып секіру. <u>Қимылды ойын:</u> Тырналар-тырналар <u>Спорттық жаттығулар:</u> Үш дөңгелекті велосипед тебу дағдыларын пысықтау	«Күздегі құстар мен жануарлар» Міндеттері: Құстардың тіршілігін әңгімелеу, олар жайлы. өздері не білетін айтқызу. **Сойледі дамыту** **Қазақ тілі**	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру* саптабір-бірден,екеуден(жұппен)жүру; *Жүгіру.*Бірқалыпты, аяқтыңұшымен,саптабір-бірден жүгіру; *Еңбектеу, өрмелеу.* 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналыпжәнезаттардыңарасыменеңбектеу. *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Тышқандар мен мысық.

	көлбеу тақтай (20-30 сантиметр), бойыменжүру. *Еңбектеу, өрмелеу.* 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналыпжәнезаттарды ңарасыменеңбектеу. *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Қоян мен қасқыр				
	«Күзгі жапырақтар» Міндеттері: Балалармен бірге жапырақтарды бояу**(сурет салу)** Жапырақтардан безендіру заттарын жасап, топты безендіру. **(жапсыру)**		Балалардың қалауы бойынша екіге бөлу. «Күзгі жаңбыр» Міндеттері: Күзгі жаңбыр суретін салуға ынтасын дайындау. «Күзгі жемістер» оларды салатын табақты мүсіндеуді үйрету**(сурет салу, мүсіндеу)**		
Серуенгедайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				

Серуен	«Күзгі бақта пісетін жемістер мен көкөністер» бақылау. «Дәмін татып біл» ойынын ойнату. Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді дәміне қарай тану, атау қабылетін дамыту**(қоршаған ортамен таныстыру)** Ермексаздан сәбіз жасату. **(мүсіндеу)** Еркін ойындар	Күз ханшаймымен серуен, күздің ерекшеліктері туралы айтып беруін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Бірге тақпақ жаттауын ұйымдастыру **«Күз»** (Қабдікәрім Ыдырысов) Күзім-ау, күзім-ау Мінезің бұзық ау, Жаңбырың сікіреп, Келгенің қызық-ау. Дидактикалық ойын «Қай кезде киеміз?» Мақсаты: Балаларға жаз және күз мезгілінде киетін киімдердің әр түрлі бейнесі бейнеленген суреттерді көрсетіп, қай кезде киетінін сұрау, жауап қайтаруды пысықтау.	Жеке балалармен күз туралы ауызша ертегілер құрап, оны айтуын жетілдіру. Балалардың дербес ойындары Күзгі ауа райының ерекшеліктерін байқау. Табиғи материалдар жинау. Әр түрлі заттарды лупа арқылы көріп зерттеуін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Жасаған үйшіктерін сынақтан өткізу. Басқа да жануарлар туралы кітаптар қарау. **(көркем әдебиет)** Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласына күзде отырғызылатын ағаштар мен гүлдерді отырғызу жұмыстарын бақылау, көмектесу. Балабақша ауласындағы ағаштар мен гүлдерге күтім жасау. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	«Еңбек құралдары» Міндеттері: Бақша күтушісінің пайдаланатын құралдарын таныстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар

		(көркем әдебиет) Еркін ойындар.			
Серуенненоралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскіас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Ереже айту. **(сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгіұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Бесік жырын айтып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтырушаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесінас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				

Балалардың дербес әрекеті	«Күз» Балаларды қалауы бойынша екі топқа бөлу. Кітаптардан күзгі табиғат туралы суреттер қарап, ертегі тыңдауды дамыту**(сөйлеуді дамыту)** Жапырақтарды салыстыру сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру **(Математика негіздері)**	«Геометриялық пішіндерді тану және атау» Міндеттері: тану және атау дағдыларын пысықтау. Жемістер мен көкөністердің суретіне геометриялық пішіндерді беттестіріп қойып, қай пішінге ұқсайтынын анықтауды жетілдіру. Құрастыру материалдарынан жемістер мен көкөністерді салатын қораптарды жасау. **(Құрастыру)**	«Күз бейнесі»Міндеттері: күзгі жапырақтардан жапсыру арқылы композиция жасап көрсетуді қалыптастыру. Геометриялық пішіндерді тану және атау жапырақтарға қою арқылы анықтауын дамыту. **(Математика негіздері) (жаспыру)**	«Қыстайтын және жылы жаққа ұшып кететін құстар» туралы мультфильм қарау. Міндеттері: Неге олар ұшып кетеді деген сұраққа балалардың пікірін тыңдау. Геометриялық пішіндерді тану және атау, жапсырған құстарын қандай пішіндерден құрады айтып беруді меңгерту **(математика негіздері) (сөйлеуді дамыту,қазақ тілі)**	«Ағаштарды қандай?» геометриялық пішіндерден жасауға болады ойларын айтуды үйрету. **(математика негіздері)** Еркін ойын. Шығармашылық жұмыстар. Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша апта бойы жасаған жұмыстарын қайталау. **(Сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Алижанға суретті ұқыпты, толық бояу қажеттілігін айтып түсіндіру. **Сурет салу**	Мейірге қаламды дұрыс ұстауға үйрету. **Қоршаған ортамен танысу**	Алинаға құрастыруға деген қызығушылығын арттыру. **Құрастыру**	Ералыға түстерді ажырата білуге үйрету. **Сөйлеуді дамыту**	Арланға қаламды дұрыс қолдануға үйрету. **Сурет салу**

	Қимылды ойын: «Поезд» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	**(құрастыру)** Қимылды ойын: «Поезд» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	тақырыбында сурет салу және мүсіндеу. **(сурет салу, мүсіндеу)** Қимылды ойын:«Допты дәлдеп лақтыр» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	Мінезің бұзық ау, Жаңбырың сіктреп, Келгенің қызық-ау. Тақпағын қайталау, жеке балалармен жұмыс. **(Көркем әдебиет)** Қимылды ойын: «Поезд» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар
Балалардыңүйіне қайтуы	Күзгі табиғат туралы баласымен әңгіме жүргізуді ұсыну	«дәмін татып біл» ойынын ойнауға кеңес беру.	Күз туралы сурет салу, кітап қарауды ұсыну.	Құстарға үйшік жасауды ұсыну	Балалармен апта бойы жасаған жұмыстардан алған әсерлерін сұрау.

Тәрбиеші:Д.Ж.Жусанбаева
Әдіскер: А.Ж.Жумашева